

I EDITORIAL

Milí čtenáři,

do rukou se vám dostává další z tematických čísel časopisu, tentokrát zaměřené na případové studie. Případové studie jsou prostorem, v němž se snoubí dvě jinak obtížně smířitelné stránky psychoterapie: řemeslně-umělecká a vědecká. V duši praktika případové studie rezonují svou bezprostředností, smyslem pro jedinečnost a prostorem pro detail i kontext. Vědce zase zaujmou svou systematickostí, komplexností a schopností odpovídat na položené výzkumné otázky. Někteří autoři, mezi nimi například Daniel Fishman či Mattias Desmet, jehož text *Iluze objektivitu v psychologii* otevírá toto tematické číslo, je dokonce považují za způsob poznávání psychoterapii (a psychologii obecně) nejbližší.

Případové studie mohou mít mnoho podob a mohou sledovat různé cíle. Někdy má kazuistika funkci *ilustrativní*, je konkrétní ukázkou doprovázející obecnější výklad nějakého jevu. Příkladem takové kazuistiky je text Jana Pokludy ukazující možnosti využití na řešení orientované hypnózy při práci s klientem usilujícím o kontrolu nad svým agresivním chováním a abstinencí od alkoholu.

Jindy se do popředí dostává výzkumný aspekt a kazuistika se stává *systematickou* případovou studií, která pomocí analýzy dat o jednom konkrétním případě usiluje odpovědět na explicitně formulovanou výzkumnou otázku. Článek Jana Roubala a kolegů *Jak jednoduše provést a napsat případovou studii: vodítka pro psychoterapeuty v praxi* přináší přehledný návod, jak lze takovou studii vytvořit a jaké kroky je přitom potřeba podniknout. Navazující text Petra Doležala a Michala Čevelička *Využití případové studie k vysvětlení*

procesu změny v psychoterapii deprese pak tyto kroky ilustruje na příkladu klientky, která se rozhodla předčasně ukončit svou terapii.

Další dva texty se zaměřují na zkoumání významných momentů v terapeutickém procesu. Karolína Vodičková a Tomáš Řiháček se v textu *Propojení významných momentů s terapeutickou změnou: případová studie* pokoušejí vysvětlit terapeutický efekt pomocí série konkrétních událostí, které sama klientka identifikovala jako významné. Leoš Zatloukal a Jan Roubal pak v článku „*Cítit emoce*“: *významné momenty v pragmatické případové studii z gestalt terapie pohledem diskurzivní analýzy* ukazují využití jedné z řady metod kvalitativní analýzy (tzv. Recursive Frame Analysis), jež se pro případové studie nabízejí, a ilustrují ji na několika úsecích terapeutického rozhovoru.

Tematicky s náplní čísla ladí i recenze z pera Davida Skorunky na knihu Johna McLeoda *Case Study Research in Counselling and Psychotherapy*. Ta je neocenitelným průvodcem pro každého, kdo se o případové studie v psychoterapii vážně zajímá. Věřím, že tato koláž potěší, případně i pobídne k vlastním případovým studiím všechny, kdo věří, že dobrá terapeutická teorie vzniká z konkrétních případů a (leckdy kostrbatých) cest, jimiž se ubírají.

A abychom prokázali věrnost tématu, dejme, že i rozhovor s Jiřím Krombholzem, zpráva z konference Žít Gestalt či recenze Karla Hájka na knihu Thomase Prunteho *Jak mi dneska je?* jsou vlastně také drobnými případovými studiemi.

Přeji vám inspirativní čtení.

Tomáš Řiháček, 25. 4. 2019